

Növekedett a termelékenység, csökkent az anyagfelhasználás

Több jut nyereségrészesedésre is Szeged üzemeiben

Az iparvállalatok gazdasági eredményeinek alakulása jelentős hatással van a nemzeti jövedelemre. A növekvő akkumuláció megfelelő beruházásokat, felújításokat tesz lehetővé, amelyek végeredményben a termelékenység növelését, a dolgozók életszínvonalának további emelkedését eredményezik. A vállalatok gazdasági eredményeinek növelésében a nyereségrészesedés lehetőségével kormányzatunk a dolgozókat közvetlenül is érdekeltté tette.

Az ellenforradalom után Szeged szocialista ipara ne-

gyedévről negyedévre mind jelentősebb nyereséget ért el. Az elért eredmények biztatóak arra, hogy a vállalatok többsége dolgozóinak 1957. évre nyereségrészesedést tud juttatni.

1957 III. negyedévében a város szocialista ipara 36,5 millió forint üzemi nyereséget ért el, 104,8 százalékkal többet, mint az I., és 23,7 százalékkal többet, mint a II. negyedévben. Ezzel

a szocialista ipar már erősen megközelítette a múlt év I.—III. negyedévében elért átlagos nyereséghányadot.

Üzemi eredmény (nyereség) a termelési érték százalékában

Minisztériumi ipar 6,6
Állami helyi ipar 8,4
Kisipari szövetkezetek 10,8
Szocialista ipar 6,9

1956 I.—III. negyedév átlaga 7,4
9,6
10,3
7,7

A kisipari szövetkezetek eredményei mellett — a termelésbe elfoglalt súlyuk miatt — a minisztériumi és a helyiipari vállalatok által elért eredmények is figyelemre méltóak, annál is inkább, mivel a sztrájkok miatt a termelés színvonalának csökkenése és az okozott kár ezekben a szektorokban is jelentős volt.

A város 20 minisztériumi iparvállalata közül a III. negyedévben 8 vállalat ért el a termelési értékhez mérten, a múlt év I.—III. negyedévi átlagnál magasabb nyereséget. Ezek közül a nyereséghányad a Szegedi Cipőgyárban 10,3-ról 13,1 százalékra, a Szegedi Konzervgyárban 3,3-ról 15,5 százalékra, a Szegedi Hűtőipari Vállalatnál 18,8-ről 37,5 százalékra emelkedett.

Mind a minisztériumi, mind a helyiipari vállalatokra jellemző volt az üzemi eredmény óvatos tervezése: több vállalatnál az előirányozottnál lényegesen nagyobb a ténylegesen elért üzemi eredmény.

Igy például: a Szegedi Kenderfonógyárnál az előirányozott 1,7-del szemben 6,9 százalék, a Szegedi Bútorgyárnál 29,4-del szemben 34,1 százalék, a Szegedi Fémfeldolgozó Vállalatnál 12,0-del szemben 25,4 százalék. A III. negyedévben a minisztériumi iparvállalatok közül 6 vállalat tervezte termelői tevékenységét veszteségesnek. Ezek közül a Délmagyarországi Áramszolgáltatónak és a Szegedi Hűtőipari Vállalatnak ellenére nyereséget ért el. A helyiipari vállalatok közül — előirányzatukkal ellentétben — a Szegedi Nyomda Vállalat és a Szegedi Anna Gyógyvíz- és Szikvízüzem veszteséggel működött.

Az üzemi eredményt döntően befolyásoló főbb költségvetési tényezők közül a város iparában együttesen

viszonylag csökkent az anyagköltség.

Míg a szocialista iparban 1956 I.—III. negyedévében 74,3 százalék volt átlagosan az anyaghányad, addig 1957 III. negyedévben 71,2 százalék. Az általában kedvező anyagfelhasználás még nem jelenti azt, hogy minden vállalat esetében így történt. A minisztériumi iparvállalatok közül

különösen az élelmiszeripari vállalatok azok, amelyeknél a teljes termelési értékhez mérten az anyagköltségek emelkedtek.

Például a Vágóhídon, a Szalámigyárban, a Paprikafeldolgozóban és a Hűtőipari Vállalatnál. A könnyűiparban kedvezőbb a helyzet, mert az ide tartozó vállalatok közül az anyaghányad csak a Jutáruigyárban emelkedett. Mivel az anyaghányad változása a gyártmányok összetételében beállott

változásokat és az esetleges profilváltozásokat is tükrözi, a rendelkezésre álló számadatok azt bizonyítják, hogy az anyaggazdálkodásban még van tennivaló.

A másik jelentős költségvetési tényező, a bérköltségek, az 1956 I.—III. negyedévi átlaghoz mérten — nagyrészt a bérrendezések hatására — jelentősen emelkedett.

A bérhányad a szocialista iparban együttesen 24,2 százalékkal volt magasabb az elmúlt negyedévben, mint átlagosan az előző év I.—III. negyedévében.

A szocialista iparon belül az emelkedés a minisztériumi iparban 24,1, az állami helyi

iparban 28,7, a szövetkezeti iparban 12,3 százalék volt. A bérrendezések és az esetleges helytelen bérgazdálkodás mellett természetesen ezek a mutatók a munkaigényesség növekedését is magukban foglalják.

Egyes termékek egységre jutó önköltsége — bár ez nem mindig jellemző a termelő vállalatok egész tevékenységére — a megfigyelt gyártmányok nagyobb részénél magasabb volt, mint a múlt év összehasonlítható időszakában. Nagyobb mértékben emelkedett a szegedi üzemekben például a zsineg, a fonál, a gabonaszák, a kenderrost, a téglák, a téli szalag, a paszta; csökkent viszont a férfi sportöltöny, a munkaruha, a párizsi, a füstölt szalonna és a zsír önköltsége.

A harmadik negyedévben Szeged ipari vállalatai és szövetkezetei gazdálkodásának egyik jelentős eredménye végeredményben abban nyilvánult meg, hogy a munkabérek növekedése következtében jelentkező többletköltségeket az anyagfelhasználásban elért megtakarításokkal megközelítően fedezni tudták.

Természetesen hozzájárult ehhez a termelékenység növekedése is. További helyes költséggazdálkodás, takarékosság és megfelelő bérezés mellett Szeged ipara — a mennyiségi termeléshez hasonlóan — gazdaságosság tekintetében már a közeljövőben túlhaladhatja az ellenforradalom előtti időszakok eredményeit.

Bárdos György,
Csonka László

Jól sikerült a Tanítónőképző Arany János-émlékünnepsége

Hangulatos Arany János-ünnepséget rendezett vasárnap délután a szegedi Keményi Nándorné Tanítónőképző iskola a vasutasok Petőfi Sándor Művelődési Otthonában. Az ünnepség előadója dr. Sáfár Györgyi, a Magyar Tudományos Akadémia tudományos munkatársa volt, aki megnyerő közvetlenséggel beszédben emlékezett meg Arany Jánosról, a szokról az élményeiről is, amelyeket az Arany János-ünnepségek előkészítése közben romániai tartózkodása alatt szerzett. A tartalmas műsorban a tanítónőképző gyakorló iskolájának énekkara, Kézdi Erzsébet

pedagógus énekszáma, Viskovits Erzsébet és Gyarmati Sándorné zongoraszámai szerepeltek. Aradi Mária tanítónőképző intézeti növendék és Szabó Sándor, az Erdszeti Technikum növendéke verseket adtak elő.

Az ünnepség után nyílt meg az iskolában rendezett Arany János-émlékiállítás, melyben Toldi-illusztrációk, az Arany Jánosról készült diafilm anyaga és dr. Sáfár Györgyi nagyszalon-tai és erdélyi felvételei szerepeltek. A pedagógusok és a tanulóifjúság az előadásra is nagy számban vett részt, s a kiállítást is sokan látogatják.

József Attila:

MUNKÁSOK

Forgolódnak a tőkés birodalmak, csattog világot szagató foguk. Lány Ázsiát, borzolt Afrikát falnak, s mint fészket ütök le a kis falut. Egy nyál a tenger! Termelő zabálás, — kis, bűvő országokra rálehel a tátott tőke sárga szája. Párás bűdösség-felhő lep bennünket el.

S hol zápfog rág, a város érdes része, hol a vasbányák fuvalata ing, gép rugdal, lánc zúg, fajong ládák léce, lendkerék szíja csetlen és nyalint, hol a fémkeblű dinamókat szopják a sivaalkodó transzformátorok, itt élünk mi. És sorsunk összefogják a nők, gyermekek, agitátorok.

Itt élünk mi! Idegünk rángó háló, vergődik benn' a múlt sikos hala. A munkabér, a munkaerő ára, cincog zsebünkben, úgy megyünk haza, Újságpapír az asztalon kenyérrel s az újságban, hogy szabadok vagyunk — poloskát üzünk lámpával s a kéjjel s két deci fröccsel becsüljük magunk'

Elvtárs és spili jár a csöndben erre, részeg botlik, legény bordélyba lóg, mert hasal az éj s pörsenéses melle, mint szennyes ingből, füst alól kilóg. Így élünk mi. Horkolva alszunk s törten, egymás hátán, mint odvas farakás s hazánk határát penész jelzi körben a mállo falon, nedves a lakás.

De — elvtársaim! — ez az a munkásság, mely osztályharcban vasba öltözött. Kiállunk érte, mint a kémény: lássák! És búvunk érte, mint az üldözött. A történelem futószalagára szerelve igyén készül a világ, hol a munkásság majd a sötét gyárra szegzi az ember vörös csillagát!

(1931)

Éberségen múltott

K. GÉZA VONATFÉKEZŐ a nyáron többször felkereste Vörösnét, a szegedi Nagyalomást partitkárárt.

— Szeretnék belépni az MSZMP-be — mondta neki —, gondolom, nincs akadály. — Mi indította erre az elhatározásra? — kérdezte Vörösné.

— En már tavaly október előtt is tagja akartam lenni a pártnak — válaszolta —, de közbejötték az események, s így elmaradt. Most ismét jelentkeztem.

A pártbizottság vezetője megvizsgálta a kérelmet. Ez elterjedt vagy másfél hónapig. K. Géza érthetően türelmetlenkedett, de a pártbizottság külön érdeklődött a szakvezetőknél, s pártcsoporthoz érkezőtől tárgyalta meg előzetesen felvételt és igencsak az volt a véleménye róla: szorgalmasan, odaadón dolgozik, csendes, szeretik munkatársai.

VÉGRE sor került a taggyűlésre. Veresné első napirendi pontként jelentette be a tagjelöltfelvétel megtárgyalását. Az ajánlók elmondták véleményüket, dicsérték K. Gézát, mások is mellette szóltak, ő pedig kijelentette: — Azért akarok a párt tagja lenni, mert úgy érzem, akkor még jobb munkát végeznék.

Ekkor feláll az egyik párttag: Verő Vilmosné.

— November 3-án — mondja — úgy láttam, hogy maga fegyverrel a kezében »ört« állt itt az állomáson, mint »nemzetőr«. Beszéltünk is, de maga nagyon goromba volt hozzám, a kommunista-hoz és azzal fenyegetett, ha nem kotródom, keresztüllő Mi az igaz ebből?!

Megdöbbenő csend követ-

kezett, aztán K. Géza akadozva felelt:

— Valóban ott voltam. A fegyvert G. Nagy János adta, akit elbocsátottak a vasúttól. (Jelenleg a rókusi állomáson csapós!) Két szolgálatot végeztem. Nekem azt mondták, hogy a désmálóktól kell megvédenem a vasúti kocsikat.

A kommunisták felzúgtak. K. Géza szabadkozott, hogy ő még nem is volt katona soha, nem is értett a fegyverhez...

— Miért nem mondta ezt akkor G. Nagynak, a »főszervezőnek?« — És miért hallgatta mindezt el?! — tessék fel a kérdéseket.

Vörösné felállt, bejelentette, hogy a vezetőség nevében visszavonja az előterjesztést, de majd még beszélnek a kérelmezővel külön, s keresse fel a pártbizottságot. Az ajánlók is visszavonják javaslatukat és K. Géza eltávozik a taggyűléstől.

AZÓTA MÁR eltelt néhány hét. K. Géza feléje sem nézett a pártbizottságnak — holott azelőtt éppen eleget sürgette felvételét. Köszönni se nagyon köszön — meg-

van sértődve. Pedig erre semmi oka nem lehet. Azt nehéz bizonyítani, hogy valóban tudatosan, vagy »kényszerítve« nemzetőrködött az ellenforradalom alatt. Azért, mert hibázott, semmi bántódása nem volt és nem is lesz. Valóban jól dolgozó, családját szerető ember. De ez nem minden. A párttag megítéléséhez csak az viselheti, akinek nincs mit takargatnia és tetteivel bizonyította be a párt, a népi demokráciához való hűségét! És olyan hibával, amit K. Géza elkövetett, nem lett volna szabad jelentkeznie az MSZMP-be. Nem érett még a tagjelöltségre. Az elvtársak viszont — bár az utolsó pillanatban — éberek voltak s nem vették fel a pártba.

Névtől azért nem írtuk meg, mert amíg egy évvel ezelőtt a »humanizmus« jel-szava alatt gyilkoltak, »hözöngtek« az ellenforradalmárokat — a kommunisták a megtévedt embereket nem akarják pellengérré állítani. A párt tisztasága érdekében azonban tanulsággal szolgálhat e közreadott történet.

Plakálpályázat a „Szép Szegedért”

A Hazafias Népfront „Szép Szegedért” Bizottság a „Szép Szegedért-mozgalom” népszerűsítésére, a város szebbé, otthonosabbá tételének előmozdítására plakátpályázatot hirdet.

A plakátpályázatnál külön kategóriát állítanak fel az általános iskola tanulók, középiskolások, egyetemi és főiskolai hallgatók, valamint külön a felnőttek számára. A plakátok nagysága negyed, fél vagy egész ív lehet. Beküldési határidő 1957. december hó 30. A pályázat jelíge.

Pályaműveket a Hazafias Népfront városi bizottsága, Szeged, Vörösmarty u. 7. sz. alá kell küldeni.

A pályázatra beküldött néhány alkalmas plakátot lapunk közli majd.

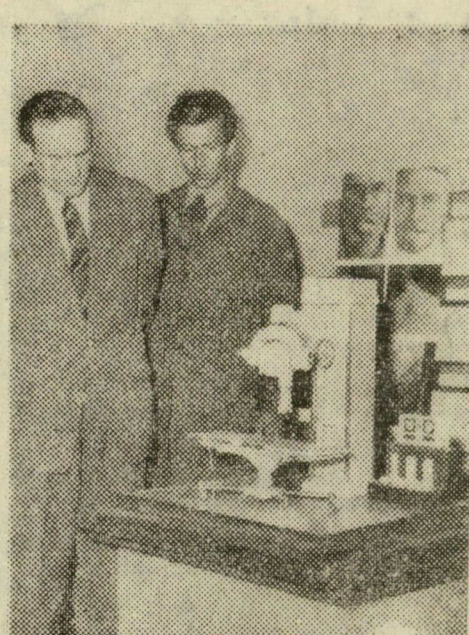
Ezt láttuk a budapesti szovjet atomkiállításon

A »robotember« egyik »kezeben« gyufásdoboz, a másikkal gyufát gyújt és tüzet ad

Védőöltözet a sugárterápiás ellen

Gamma sugárterápia GUT SZO 400 — rádióaktivitást alkalmazó gyógyítóeszközök kicsinyített mása a kiállításon